

Kesäteatteriarvio: Terävää sanailua ja sutkautuksia – Tuiskulan kesäteatteri kertoo komediallisesti maamme vaikeista ajoista

1.7.2019 17.37

Evakkoretkelleen Räisälästä lähtenyt perhe saapumassa määränpäähensä Köyliön Tuiskulaan. Pekka Saariston uusin kesänäytelmä kuvaa lämmöllä ja huumorin keinoin maamme sodan jälkeisiä tapahtumia. SIMO NUMMI

[Pertti Pitkonen](#)

Teatteri

Kotomaan vaaran vuaret

Käsikirjoitus ja ohjaus Pekka Saaristo, tuotanto Susanna Salo-Kimppa, lavastus Kari Krusberg, Veikko Salo, Pentti Vuotila, puvustus Sirkka Salo, musiikki Jari Levy, rooleissa muun muassa Juha Kulmala, Susanna Salo-Kimppa, Meeri Kimppa, Niilo Härkälä, Pentti Vuotila, Panu Thessler, Sanna Kinnunen, Annica Laine, Sirkka Salo, Eila Laine, Tomi Hulmi, Ari-Matti Mättö, Anneli Laine ja Johanna Toivanen-Perko.

Kantaesitys Tuiskulan kesäteatterissa 28.6.

Tuiskulan kesäteatterin tuottaman, maamme lähimenneisyydestä kertovan sarjan kolmas osa keskittyy nyt toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan. Hävityn sodan kipeä arki heijastui myös köyliöläisten elämään. Valtiollisen poliisin urkinnan toimet ja välirauhansopimuksen velvoitteet olivat ankaria. Monet pelkäsivät Suomen menettävän itsenäisyytensä. Elettiin niin sanottuja vaaran vuosia.

Näytelmän kirjoittaja ja ohjaaja Pekka Saaristo haluaa tässä osassa nostaa erityisesti esiin organisoidun asekatkennän: ”Vaaran vuosista ei ole kirjoitettu montaakaan näytelmää, ei ainakaan kesäteatterille. – – Asekatkenta oli Päämajan nuoren polven upseereiden salainen hanke Neuvostoliiton miehityksen varalle. Sotatarvikkeiden hajavarastointi kaikkialle Suomeen alkoi jatkosodan jälkeen syksyllä 1944.”

Asekatkennässä arvioitiin mukana olleen eri puolilla Suomea kuutisentuhatta miestä.

Vaikka näytelmän aikakausi ja aihepiiri ovat vakavia, on Saariston käsittelytapa komediallinen. Erityisesti terävä sanailu ja useat sutkautukset pitävät siitä huolen. Näytelmän ensi puolisko vilisee joka kulman takaa ilmestyvistä värikkäistä hahmoista. Saaristo on kirjoittanut roolit yli kolmellekymmenelle esiintyjälle. Pieni katsoja on välillä ihmeissään tämän tapahtumarikkauden keskellä: missä mennään, mitä tapahtuu? Kuitenkin jo ennen väliaikaa näytelmän punainen lanka ja kokonaiskuvio alkavat muotoutua.

Tarinan kulkua helpottaa myös ratkaisu, jossa Ukko-Jussin (Juhani Kaatonen) ja Lahja-tytön (Seela Kimppa) hyvin toimivat kertojajäät kommentoivat tapahtumia. Saaristo liikuttaa isoa joukkoaan luontevasti pitkin Tuiskulan laajaa kesänäyttämöä. Kohtaukset soljuvat mutkattomasti.

Ammattiosaamista esityksessä edustaa Rauman kaupunginteatterin näyttelijä Juha Kulmala, joka itsekin on kotoisin Tuiskulasta. Hän tekee näytelmän keskeisestä roolista Vihtori Kotomaana toimivan ja johdonmukaisen. Myös iso harrastajajoukko onnistuu hahmoissaan.

Räisälästä pihapiiriin muuttava monihenkkinen perhe luo värikkyyttä tapahtumiin. Erityisen mainioita karjalanmurteitaan myöten ovat perheen pariskuntaa näyttävät Panu Thessler ja Sanna Kinnunen. Näyttävä ja mielenkiintoinen kolmikko on myös ex-lottia esittävät Sirkka Salo, Virpi Vähätalo ja Merja Mäkelä.

Monia hauskoja kohtauksia syntyy myös, kun kylään saapuva opettajatar (Annica Laine) alkaa opettaa nuoria uusissa välirauhan velvoitteissa. Absurdiutta edustaa oppilaiden historian kirjoista ylipyhittävät lauseet tai kokonaan revittävät sivut. Riemua piisaa myös oppilaiden Rauman valvontakomission johtajalle (Ari-Matti Mättö) esittämästä Hämä-hämähäkki -laulusta.